

Όσο είναι καιρός

ΠΡΟΣΩΠΑ

Παππούς – Σταύρος	Κούλα (νύφη)
Γιαγιά – Μαρία	Helen (εγγονή)
Γιάννης (γιος)	Steve (εγγονός)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τι παριστάνει η σκηνή

(Η πίσω αυλή ενός σπιτιού, χωρίς δέντρα και λαχανόκηπο. Ο παππούς κάθεται σ' ένα κάθισμα και παίζει το κομπολόι του συλλογισμένος. Είναι απόγευμα.)

ΠΑΠΠΟΥΣ: Τι ώρα είναι Μαρία;

(Ακούγεται η φωνή της γιαγιάς από την κουζίνα και θόρυβος από πιάτα και κατσαρόλες)

ΓΙΑΓΙΑ: Πέντε παρά τέταρτο Σταύρο. Μη και θέλεις καφέ;

(Βγαίνει έξω. Είναι σκούρα ντυμένη και στο κεφάλι φοράει μαντίλι.)

ΠΑΠΠΟΥΣ: Δεν κάνω τίποτα άλλο από το να πίνω καφέ όλη τη μέρα.

ΓΙΑΓΙΑ: Σώπα ντε, τρεις καφέδες έχεις πιει μέχρι τώρα. Τι φοβάσαι, μη και λείψει στα παιδιά; Εδώ όλα μπόλικα τα 'χουμε. Θυμάσαι γέρο μου που σου έβαζα στον καφέ σου και λίγο καβουρδισμένο ρεβιθάκι;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Αχ! Μη μου θυμίζεις κείνα τα χρόνια! Χρόνια στέρησης θα μου πεις, αλλά αλλιώτικα!

ΓΙΑΓΙΑ: Τι θέλεις να πεις; Πως βλέπαμε τα όνειρά μας να πετάνε σαν τις πεταλούδες;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Θέλω να πω πως δεν πεθύμησα το ρεβιθάκι σου, αλλά τον καφενέ του Παναγή με τους παλιόφιλους να κουτσοπίνουμε και να τα λέμε.

-
- ΓΙΑΓΙΑ:** Δηλαδή θέλεις να πεις πως δεν κάναμε καλά που ήρθαμε;
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** 'Όχι δεν θέλω να πω αυτό. Καλά κάναμε. Είδαμε τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας. Τρία παιδιά έχουμε και τα τρία εδώ είναι. Είδαμε και τα πράσινα λιβάδια της Αυστραλίας. Είδαμε, γριά μου, και ξεχάσαμε τα δικά μας...
- ΓΙΑΓΙΑ:** Ξέρω, και μένα μου 'λειψε ο κηπάκος μου, τα ζαρζαβατικά μου τα φρέσκα, τα βασιλικά μου. Εδώ και δυο χρόνια τώρα δεν μύρισα βασιλικό. Και εμένα μου 'λειψαν ...
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Γριά μου θα σκάσω κλεισμένος εδώ μέσα. Και νιώθω και τύψεις, γιατί ο Γιάννος μας μάς φροντίζει τόσο πολύ. Κουράζεται ο καημενούλης για μας. Δουλεύει από τις εφτά την αυγή μέχρι τις οχτώ το βράδυ. Ούτε που το βλέπουμε το παιδί μας. Και ύστερα θα έρθει, θα φάει και θα κάτσει μπροστά σε κείνο το κουτί να δει τους ανθρώπους να κουνιούνται. Μην είσαι άδικος. Δεν κουνιούνται μόνον, μιλάνε κιόλας. Αυτό τον Γιάννο μας τον ξεκουράζει. Λες πως δεν κουράζεται το παιδί, ύστερα από τόση δουλειά; Τι φταίει αυτός αν εμείς δεν καταλαβαίνουμε Αγγλικά;
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Τι να καταλάβουμε από αυτό το κουτί; Αφού δεν καταλαβαίνουμε τα ίδια μας τα εγγόνια.
- ΓΙΑΓΙΑ:** Μήπως και αυτά μας καταλαβαίνουν; Προχτές φώναζα το Σταύρο, Σταυράκι, Σταυράκι, και ούτε που το κατάλαβε πως του μίλαγα. Και μια άλλη μέρα που του είπα Σταύρο, μπροστά στο φίλο του τον Αδάμη, μου είπε, όταν εκείνος έφυγε, πως το όνομά του είναι Steve και όχι Σταύρος, και του Αδάμη είναι Adam. Έλα Χριστέ και Παναγιά να ντρέπονται τα καημένα να λένε το όνομά τους στα Ελληνικά... (Εκείνη τη στιγμή μπαίνει στο δωμάτιο ο Γιάννης)
- ΓΙΑΝΝΗΣ:** Η κάθε γενιά κάνει δικές της συνήθειες· έτσι ξεχωρίζει η μια εποχή από την άλλη.
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Είχαμε πιάσει πάλι ψιλή κουβέντα για την Ελλάδα, μιλούσαμε ξανά για τα παλιά... καλά χρόνια...
- ΓΙΑΝΝΗΣ:** Καλά ήταν εκεί πατέρα, αλλά καλά είναι και εδώ, αφού είμαστε όλοι μαζί. Και εγώ θυμάμαι τα παιδικά μου χρόνια αλλά δεν είμαι πια παιδί, κι αν γυρίσω, τι θα βρω από εκείνα που άφησα; Λοιπόν όπου και να 'σαι είναι καλά, αρκεί να περνάς καλά και να αλλάξεις λίγο από τις παλιές σου συνήθειες.

- ΓΙΑΓΙΑ:** Έλα που δεν αλλάζουν οι σκασμένες.
- ΓΙΑΝΝΗΣ:** Αλλάζουν και παραλλάζουν, αρκεί να προσπαθήσεις να αρχίσεις καινούριες.
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Οι νέοι αρχίζουνε καινούριες συνήθειες αλλά οι γέροι τι να κάνουν; Η μόνη τους παρηγοριά είναι να νοσταλγούν τα παλιά.
- ΓΙΑΝΝΗΣ:** Και να 'ξερες πατέρα πόσοι γέροι λένε τα ίδια λόγια και κλείνονται πιο πολύ στην μοναξιά της ηλικίας τους, επειδή διστάζουν ν' αρχίσουν. Η αδράνεια σε κάνει γέρο και ας είσαι και νέος.
- ΓΙΑΓΙΑ:** Ο γέρος όπου να 'ναι, γέρος και άχρηστος είναι, παιδί μου.
- ΓΙΑΝΝΗΣ:** Γέρος ναι, αλλά όχι και άχρηστος. Γιατί οι νέοι πάντα κάτι καλό θα μάθουν από τους γέρους. Αρκεί αυτοί να είναι λογικοί. Αν όλοι τούτοι οι γεροί γέροι οχυρωθούν δυνατά μεταξύ τους, τότε μπορούν να βοηθήσουν και τους αδύναμους νέους... και γέρους.
- (Εκείνη τη στιγμή η εκφωνήτρια του ραδιοσταθμού ανακοινώνει στο ελληνικό πρόγραμμα: Ο Σύλλογος Ηλικιωμένων την προσεχή Κυριακή δίδει απογευματινό τσάι στο σπίτι της κ. Γεροντάκη. Ελάτε να βρεθείτε ανάμεσα σε πρόσωπα της ηλικίας σας, να κάνετε καινούριους φίλους, να περάσετε αρκετές ώρες ευχάριστες, γεμάτες πατρίδα και συντροφιά.)
- (Όλοι κοιτάζονται και σιωπούν και λες σαν από μακριά, από την προσπάθεια, έρχεται η φωνή του παππού και λέγει.)
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Τι λες γριά μου, πάμε κι εμείς, να φτιάξουμε σαν άλλοτε γειτονιά;
- ΓΙΑΓΙΑ:** Και δεν πάμε, γέρο μου. Όσο είναι καιρός ν' αρχίσουμε...

Κλείνει η αυλαία

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(Ο παππούς και η γιαγιά συζητούν καθισμένοι στο μικρό σαλονάκι του σπιτιού τους.)

- ΓΙΑΓΙΑ:** Σταύρο, σήμερα ξανάνιωσα, θυμήθηκα τα παλιά μου, τις φιλενάδες που άφησα, τις συζητήσεις που δεν είχαν τελειωμό.
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Είδες τι όμορφα που ήταν. Καλύτερα και από το χωριό, καλύτερα κι απ' τον καφενέ του Παναγή.
- ΓΙΑΓΙΑ:** Ακούς, λέει, τόσο μικρό αγοράκι το πουλάκι μου, και να παίζει όργανο. Και τι όμορφα Θεέ μου! Να 'χεις ακόμα δυο αυτιά να το ακούς. Χαρά στους γονιούς του.

-
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Ναι, έπαιζε πολύ όμορφα ακορντεόν και το έπαιζε τόσο ωραία το αφιλότιμο. Και κείνες οι λιχουδιές που είχαν; Πού βρέθηκαν τόσα γλυκά; Παναγία μου! Ούτε γάμος να ήτανε.
- ΓΙΑΓΙΑ:** Βέβαια, όταν έχεις το φούρνο στο σπίτι σου κάνεις ό,τι θέλεις. Έχει και τα καλούδια της η Αυστραλία, Σταύρο. Έχει τις χαρές της. Γι' αυτό θυσιάσαμε τη ρωμιοσύνη μας...
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Δηλαδή αλλάξαμε, δεν είμαστε πια Έλληνες, επειδή τρώμε σαν τους παριζιάνους;
- ΓΙΑΓΙΑ:** 'Οχι, δεν λέω αυτό, όταν μπορείς, ξέρεις να φας και του πουλιού το γάλα... Άλλα δεν πρόσεξες τις γυναίκες που δε φόραγαν τα μαντήλια του χωριού;
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Αλήθεια, δεν πρόσεξα, καμιά δε φόραγε;
- ΓΙΑΓΙΑ:** 'Οχι και καμιά χριστιανέ μου, κρίμα που φοράς και γυαλιά, ούτε εμένα δε με είδες;
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** (Κάνει έτσι και την κοιτάζει) Δηλαδή αυτό το μαντήλι το φορούσες και στο τσάι σήμερα το απόγευμα;
- ΓΙΑΓΙΑ:** Το φορούσα, όμως για τελευταία φορά. (Βγάζει το μαντίλι αργά αλλά με απόφαση.) Χωρίς λόγο το φοράμε μερικές, έτσι για να μην παίρνει το κεφάλι μας αέρα.
(Εκείνη τη στιγμή ανοίγει η πόρτα και μπαίνει μέσα η υπόλοιπη οικογένεια.)
- ΚΟΥΛΑ:** Γεια σας και χαρά σας. Πώς μου τα περάσατε σήμερα στην ιστορική σας έξοδο; (Τους κοιτάζει εξεταστικά.) Φρέσκοι – φρέσκοι μου φαινόσαστε.
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Μια χαρά κόρη μου, κι εσείς στα γενέθλια της βαφτιστικιάς σας;
- ΚΟΥΛΑ:** Καλά... γέμισε ο τόπος μπαλόνια, παιδιά, σφυρίχτρες και ... chocolate crackers. Άλλα εγώ πεθαίνω από περιέργεια. Πέστε μου λοιπόν τα δικά σας. (Κάθεται σε μία πολυθρόνα κοντά στη γιαγιά, και την κοιτάζει καλά-καλά.)
- ΠΑΠΠΟΥΣ:** Όπως σας είπα, καλά ήταν, είχε πολλούς συνομήλικους. Ίδιοι σαν εμάς, που παλεύουν να συμβιβάσουν τα γερατειά τους στο νέο τόπο.
- ΓΙΑΓΙΑ:** Καλά μόνο λέει... Βασιλικά περάσαμε. Όποιος περπατάει μοσκομυρίζει και όποιος κάθεται βρωμάει.
- ΚΟΥΛΑ:** Δε φόρεσες το μαντήλι σου μητέρα στο τσάι;
- ΓΙΑΓΙΑ:** Το φόρεσα, αλλά δεν θα το ξαναφορέσω πάλι κόρη μου, εκτός και κρυώνω, ή ... σε λύπη. Κούφια η ώρα που τα ακούει.

(Χτυπά το τραπέζι με το χέρι της.)

HELEN: Γιαγιά τι beautiful που είσαι χωρίς το kerchief στα μαλλιά.

ΓΙΑΓΙΑ: Το beautiful είναι καλό;

ΚΟΥΛΑ: Όμορφη σε είπε.

ΓΙΑΓΙΑ: Μπα, σε καλό σου, τώρα στα γεράματα...

HELEN: Steve, Steve κοίτα τη γιαγιά.

STEVE: Είσαι η ίδια γιαγιά;

ΓΙΑΓΙΑ: Ναι εγώ είμαι χωρίς το μαντήλι μου, και θα το φοράω μονάχα όταν κρυώνω, αλλά όχι και όταν ζεσταίνομαι.

STEVE: Thank God. Δεν θα με κάνουν tease άλλο τα παιδιά.

ΓΙΑΓΙΑ: Τι είπες Σταύρο; Τι είπε; (Ρωτάει τους άλλους.)

ΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστεί το Θεό που δεν θα τον πειράζουν άλλο τα παιδιά, γιατί η γιαγιά του φοράει μαντήλι.

ΓΙΑΓΙΑ: Και εγώ που νόμισα ότι ήθελε να βάψω τα μαλλιά μου λουλακιά, σαν τη γιαγιά του Άνταμ... (Ειρωνικά).

HELEN: Όχι, όχι γιαγιάκα, I love you όπως είσαι.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Είσαι όμορφη χωρίς το μαντήλι μητέρα.

ΓΙΑΓΙΑ: Όμορφη; Αυτό μου το είπε ο πατέρας σου όταν ήμουν είκοσι χρονών.

ΠΑΠΠΟΥΣ: Και το θυμάσαι ακόμα;

ΓΙΑΓΙΑ: (Συγκινημένη.) Όχι μόνο το θυμάμαι, αλλά περίμενα να το ξανακούσω σαράντα ολόκληρα χρόνια...

ΠΑΠΠΟΥΣ: Μπα, σε καλό σου. Μη και χωρίς το μαντήλι στο κεφάλι, πήραν τα μυαλά σου αέρα;

ΓΙΑΓΙΑ: Θέλεις να το ξαναφορέσω; (Πιάνει το μαντήλι και θέλει να το φορέσει.)
(Τα παιδιά τρέχουν επάνω της, της παίρνουν το μαντήλι και της λέγουν και τα δυο μαζί, ενώ τη φιλούν.)

HELEN-STEVE: Όχι γιαγιά, όχι... γιαγιάκα.

ΓΙΑΓΙΑ: Όχι παιδιά μου. Καιρός να πάρω λίγο αέρα κι εγώ.

Κλείνει η αυλαία

**Ντίνα Αμανατίδου
(Αυστραλία)**